RAADSVOORSTEL

gemeente Rheden

Onderwerp	**Verzamelverordening Werk & Inkomen 2026**
Datum raadsvergadering	28 oktober 2025
Thema programmabegroting	Financiële bestaanszekerheid
Portefeuillehouder	Gea Hofstede
Zaaknummer	

Samenvatting

De gemeente Rheden wil de regelgeving op het gebied van werk en inkomen actualiseren en bundelen in één integrale verordening. De Verzamelverordening Werk en Inkomen 2026 vervangt zeven bestaande verordeningen. Hiermee geven we uitvoering aan actuele wetgeving en beleidsontwikkelingen binnen het sociaal domein. De grootste hiervan zijn:

- Een nieuw type persoonlijke ondersteuning op de werkvloer, te weten: jobcoach in dienst van de werkgever
- Een standaardisatie van het proces van de aanvraag van loonkostensubsidie
- Bij de inkomensregelingen (individuele inkomenstoeslag (IIT) en Gelrepas) rekenen we het inkomen waarop beslag ligt niet meer tot het inkomen
- In het kader van de ombuigingen wordt de inkomensgrens bij de IIT verlaagd naar 100% van de bijstandsnorm en de referteperiode verlengd van 3 naar 5 jaar.
- De doelgroep van de Gelrepas is nader omschreven en geconcretiseerd op de punten waar de huidige verordening onduidelijkheid gaf.

De nieuwe verordening treedt in werking op 1 januari 2026.

Voorgesteld besluit

1. De Verzamelverordening Werk en Inkomen gemeente Rheden 2026 vast te stellen;

Inleiding

De gemeente Rheden ondersteunt inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen bestaan kunnen voorzien. Dit gebeurt via uitkeringen, re-integratie, loonkostensubsidies, handhaving en aanvullende inkomensvoorzieningen. Tot nu toe zijn deze regelingen vastgelegd in afzonderlijke verordeningen.

Met de verzamelverordening Werk en Inkomen 2025 worden deze regelingen gebundeld en tevens geactualiseerd. De verordening sluit aan bij de visie uit het Koersdocument Sociaal Domein (2024) en biedt een samenhangend juridisch kader voor ondersteuning op maat.

Beoogd effect

We streven ernaar dat inwoners passende ondersteuning ontvangen om mee te doen naar vermogen en dat inwoners met een laag inkomen optimaal gebruik maken van inkomensregelingen. Hiermee sluiten we aan bij het Koersdocument Sociaal Domein “Samen leven in Rheden”.

Argumenten

1.1. De huidige verordeningen zijn verouderd

Vanwege wetswijzigingen en beleidsontwikkelingen is actualisatie van de verordeningen noodzakelijk. Zie hieronder de benodigde actualisaties op hoofdlijnen:

1.1.1 De Participatiewet heeft een aangescherpte verordeningsbepaling

De Participatiewet vereist een aanscherping van de verordening op het gebied van re-integratie. Het hoofdstuk re-integratie in deze verzamelverordening volgt de modelverordening van de VNG en is in het kader van harmonisatie afgestemd met de andere gemeenten in de arbeidsmarktregio. Zie voor verdere uitwerking de bijlage.

1.1.2 Uw raad heeft met het vaststellen van de Kadernota 2025-2028 het beleid voor de IIT aangepast
Met het vaststellen van de Kadernota 2025-2028 heeft uw raad in het najaar van 2024 de inkomensgrens van de IIT verlaagd van 110% naar 100% per 1 januari 2026. Deze beleidswijziging behoeft een aanpassing in de verordening.

1.1.3 De doelgroep van de Gelrepas gaf onduidelijkheden en behoeft concretisering
In de uitvoering bleek onduidelijkheid te bestaan over het (zelfstandig) recht van statushouders, kinderen en zelfstandigen. Door concrete bepalingen in de verzamelverordening worden deze onduidelijkheden weggenomen. Zie voor verdere uitwerking de bijlage.

Met deze actualisatie zetten we een eerste stap om het beleid aan te laten sluiten bij de visie uit het Koersdocument Sociaal Domein, de wetswijzigingen vanuit de Participatiewet en de beleidsontwikkelingen op het gebied van inkomensvoorzieningen. In de bijlage staan de wijzigingen ten opzichte van de huidige verordeningen uitgebreider uitgewerkt.

1.2. De huidige verordeningen zijn versnipperd
De bundeling van zeven bestaande verordeningen in één integrale verordening bevordert overzicht, vindbaarheid en consistentie. Dit maakt het voor zowel inwoners als uitvoerende professionals eenvoudiger om de regels te vinden en toe te passen. De verzamelverordening biedt een actuele, integrale en samenhangende juridische basis voor het gemeentelijk beleid op het gebied van werk en inkomen.

Kanttekeningen en/of risico’s

1. *Er worden nieuwe wijzigingen in de Participatiewet verwacht*
Vanaf 2026 treedt de ‘Participatiewet in balans’ gefaseerd in werking. Nog niet alle onderdelen hiervan zijn volledig uitgewerkt. Naar verwachting zullen er de komende jaren nog aanpassingen in deze verordening, te weten in hoofdstuk 2, 3 en 4 (re-integratie, afstemming en handhaving) plaatsvinden. We volgen de ontwikkelingen van de ‘Participatiewet in balans’ op de voet om deze verordening actueel te houden.

2. *Met het wegvallen van de IIT hebben inwoners met een laag inkomen minder te besteden*
De aanpassing van de inkomensgrens en referteperiode van de IIT heeft invloed op de huishoudens met een inkomen op 100% en 110%. Alle huishoudens die in aanmerking komen voor de IIT gaan er bij een inkomen van 110% op achteruit. Huishoudens op 100% die nog niet langer dan 3 jaar een inkomen van 100% hebben, gaan er tevens op achteruit. Daarnaast is het gevolg dat inwoners die een tijdelijke baan vinden, sneller het recht op IIT verliezen en dan ook meteen voor 5 jaar geen aanspraak meer kunnen maken op de IIT. Volgens de Minima Effect rapportage 2025 van het Nibud daalt de bestedingsruimte van de betreffende huishoudens afhankelijk van het huishoudtype met €21,- tot maximaal €46 per maand. Hierdoor hebben ze geen tekort op de maandbegroting, maar is hun financiële situatie wel zeer kwetsbaar. Slechts een kleine groep wordt door deze beleidskeuze geraakt. Samen met maatschappelijke partners houden we deze doelgroep zo goed mogelijk in beeld en stimuleren we hen gebruik te maken van passende inkomensregelingen.

3. *Inwoners kunnen bezwaar maken tegen het wegvallen van de IIT*

Inwoners die de IIT in 2025 hebben ontvangen zijn begin juli van dit jaar persoonlijk geïnformeerd middels een vooraankondiging van het te wijzigen beleid. Op deze manier bieden we mensen een gewenningsperiode van zes maanden. In november sturen we een nieuwe brief met de definitieve wijzigingen.

Financiën

De uitvoering van de verzamelverordening vindt plaats binnen de bestaande budgetten.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige afboeking:	€ 0	
Investering:	€ 0	
Structurele lasten:	€ 0	2026 e.v.

Uitvoering

De uitvoerende teams worden op de hoogte gesteld van de wijzigingen en systemen worden waar nodig aangepast. Waar nodig passen de uitvoerende teams hun werkwijze aan in lijn met deze verordening.

Participatie en communicatie

In mei 2025 is de conceptverzamelverordening voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein. Hun advies vindt u in de bijlage. Een reactie op dit advies volgt bij de stukken.

Begin juli zijn de inwoners die in 2025 IIT hebben ontvangen en maatschappelijke partners middels een brief op de hoogte gesteld. Ook op de website worden mensen geïnformeerd over de beleidswijzigingen. In november volgt een brief met de definitieve wijzigingen op basis van de besluitvorming van uw raad.

De uitvoerende teams worden op de hoogte gesteld van de wijzigingen.

De verordening wordt gepubliceerd op overheid.nl

Bijlagen

1. Verzamelverordening Werk en Inkomen gemeente Rheden 2026
2. Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van huidige verordeningen
3. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein
4. Reactie op advies van de Adviesraad Sociaal Domein
5. Raadsbesluit

De Steeg, 16 september 2025

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris